

IFFR 2024 - VO onderbouw: Beeldbreken | les voor het filmbezoek

Kunst Nederlands +8 Middelbare school Voortgezet speciaal onderwijs
vmbo g, t, mavo, havo, vwo Leerroute 6 Leerroute 7 Leerroute VG

Toon 13 meer

Les van [Filmeducatie](#)

In deze les zitten **14 slides**, met **tekstslides**.

🕒 Lesduur is: **45 min**

Introductie

Thema: Beeldbreken

Leerdoelen:

- Begrip van het belang van filmfestivals als uitwisselingsplaats voor kunst en ideeën
- Begrip van de kracht van de korte film als medium voor filmmakers
- Bewustwording van eigen aannames en vooroordelen en invloed die dat heeft op hoe je iets ervaart.

Instructies

Deze LessonUp is gemaakt door IFFR en te geven in de klas voorafgaand aan het filmbezoek.

Lesindeling:

1. introductie
2. kennismaken met IFFR - 5 min.
3. kennismaken met het thema - 10 min.
4. creatieve opdracht. - 15 min.
5. voorbereiding filmprogramma - 10 min.
6. reflecteren en afsluiten - 5 min.

Duur van de les: 45 minuten.

Vorbereiding

Het is fijn om de les vooraf al een keer door te nemen. Voor de maak-opdracht heb je materialen nodig. Verzamel deze voorafgaand aan de les.

Benodigheden

Pen & papier

Thema

Beeldbreken

Leerdoelen

- Begrip van het belang van filmfestivals als uitwisselingsplaats voor kunst en ideeën
- Begrip van de kracht van de korte film als medium voor filmmakers
- Bewustwording van eigen aannames en vooroordelen en invloed die dat heeft op hoe je iets ervaart.

Dit gaan jullie doen:

Jullie gaan een filmprogramma van IFFR volgen. Dit programma bestaat uit een voorbereidende les in de klas. Daarna bekijken jullie het filmprogramma in de filmzaal en tot slot hebben jullie nog een les in de klas om de films na te bespreken. Het thema is: *Beeldbreken*.

In deze les gaan we onderzoeken wat dit thema betekent en bereiden we ons voor op ons bezoek aan IFFR.

Tip: Zet de notities aan door op het icoon met het schrijfblokje onderin de balk te klikken. Bekijk de notities vooraf of print ze uit. Hierin staat extra informatie.

Heb je nog niet eerder met LessonUp gewerkt? [Hier](#) vind je aanvullende informatie.

Het kan handig zijn om deze LessonUp te printen. Zo heb je alle aantekeningen bij de hand, als je de les geeft. Veel plezier!

Onderdelen in deze les

Slide 1 - Tekstslide

Deze LessonUp is gemaakt door IFFR en te geven in de klas voorafgaand aan het filmbezoek.

Lesindeling:

1. introductie
2. kennismaken met IFFR - 5 min.
3. kennismaken met het thema - 10 min.
4. creatieve opdracht. - 15 min.
5. voorbereiding filmprogramma - 10 min.
6. reflecteren en afsluiten - 5 min.

Duur van de les: 45 minuten.

Voorbereiding

Het is fijn om de les vooraf al een keer door te nemen. Voor de maak-opdracht heb je materialen nodig. Verzamel deze voorafgaand aan de les.

Benodigdheden

Pen & papier

Thema

Beeldbreken

Leerdoel

- begrip van het belang van filmfestivals als uitwisselingsplaats voor kunst en ideeën
- begrip van de kracht van de korte film als medium voor filmmakers
- bewustwording van eigen aannames en vooroordelen en invloed die dat heeft op hoe je iets ervaart.

Dit gaan jullie doen:

Jullie gaan een filmprogramma van IFFR volgen. Dit programma bestaat uit een voorbereidende les in de klas. Daarna bekijken jullie het filmprogramma in de filmzaal en tot slot hebben jullie nog een les in de klas om de films na te bespreken. Het thema is: *Beeldbreken*.

In deze les gaan we onderzoeken wat dit thema betekent en bereiden we ons voor op ons bezoek aan IFFR.

Tip: Zet de notities aan door op het icoon met het schrijfblokje onderin de balk te klikken. Bekijk de notities vooraf of print ze uit. Hierin staat extra informatie.

Heb je nog niet eerder met LessonUp gewerkt? [Hier](#) vind je aanvullende informatie.

Slide 2 - Tekstslide

Hier staat een overzicht van de betekenis van alle iconen in LessonUp. Zodra je op een **icoon** klikt, verschijnt er een tekst.

Op een aantal slides kom je ook **gele** iconen tegen. Dit zijn verdiepende vragen en opdrachten, die je toe kunt voegen aan je les, afhankelijk van de voorkennis of samenstelling van de klas.

Slide 3 - Tekstslide Introductie

Vertel de leerlingen:

In deze les gaan we:

- kennismaken met IFFR
- onderzoeken wat de kracht van een korte film is
- bevragen wat de invloed is door onze eigen verwachtingen en aannames.

Vraag:

Wat denk jij dat het thema *beeldbreken* betekent?
Mogelijk antwoorden: Beeldbreken kan gaan over het doorbreken van vaststaande ideeën, het heroverwegen van aannames en vooroordelen en het afwijken van dat wat je gewend bent. Het gaat over het breken met tradities. Zowel in het denken als het doen.

Slide 4 - Tekstslide

5 min - Introductie IFFR

Bespreek met de leerlingen wat IFFR is.

Klik op de vraagtekens voor een vraag en op de smiley voor een antwoord.

Vraag 1:

Wat is International Film Festival Rotterdam? Wie is er weleens geweest?

Antwoord vraag 1:

Tijdens International Film Festival Rotterdam - vaak afgekort tot IFFR - wordt er gekeken naar heel veel bijzondere en nieuwe films, van over de hele wereld. Er komen regisseurs en acteurs op bezoek en filmmakers kunnen prijzen winnen.

Vraag 2:

Wie weet hoe vaak IFFR al georganiseerd is?

Antwoord vraag 2:

In 2024 wordt het festival voor de 53ste keer georganiseerd.

Vraag 3 (verdiepend):

Waarom is het belangrijk dat filmfestivals bestaan?

Antwoord vraag 3:

- Het biedt een podium voor (nieuwe) makers.
- Het biedt een podium voor makers van over de hele wereld.

Reguliere bioscopen in Nederland vertonen vaak films van grote(re) studio's. Deze films zijn vaak gemaakt in Europa, Groot-Brittannië of Amerika. Tijdens een filmfestival krijg je ook de kans om films uit andere hoeken van de wereld te zien.

- ontmoeting en uitwisseling tussen makers & publiek

Bij een filmfestival zijn vaak makers aanwezig. Vaak gaan ze tijdens een Q&A na de film in gesprek met het publiek. Zo krijgt de maker een idee van hoe het publiek de film vindt en kan de kijker vragen stellen aan de regisseur over het proces of de boodschap.

- netwerk mogelijkheid voor makers en filmindustrie

Makers van over de hele wereld komen naar

Rotterdam tijdens IFFR. Het festival helpt makers om de juiste mensen te ontmoeten. Zo kan een filmmaker bijvoorbeeld in contact komen met een producent (helpt de film te maken) of distributeur (verspreid en promoot de film). Ook zijn er bijvoorbeeld mensen van de (internationale) pers aanwezig.

- de kans om nieuwe dingen te zien en te ervaren
- de kans om met elkaar in gesprek te gaan

Slide 5 - Tekstslide

10 min. - kennismaken met het thema

Bespreek de vragen met de leerlingen.

Vraag 1:

- In de bioscoop zie je meestal alleen lange (speel)films. Op filmfestivals worden daarnaast ook vaak korte films vertoond. Waarom zou een filmmaker kunnen kiezen voor het maken van een korte film in plaats van een lange film? Welke voordelen kun je bedenken?

Antwoord 1:

- goedkoper om te maken
- meer autonomie (creatieve vrijheid) voor de maker
- meer ruimte om te experimenteren
- minder tijd nodig om te maken
- korter, dus makkelijker om het publiek 'erbij' te houden
- als oefening voor een langere film

Vraag 2:

- En wat zouden nadelen kunnen zijn in vergelijking met een lange film?

Antwoord 2:

- minder tijd om het verhaal te vertellen
- minder tijd voor het publiek om emotioneel betrokken te raken
- minder tijd voor karakterontwikkeling
- moeilijker om vertoond te worden in de bioscoop
- minder geld > minder beschikbare middelen (kwaliteit)

Slide 6 - Tekstslide

10 min. - kennismaken met het thema

Behandel de vragen met de leerlingen.

Vraag 1:

- De titel van het korte filmprogramma is 'Beeldbreken'. Waar denk je aan bij die titel? Waar denk je dat de films over gaan?

Antwoord 1:

- Bij alle korte films in dit programma wordt gebroken met een bepaald beeld.
Bijvoorbeeld, breken met:
  1. het beeld dat personages van elkaar hebben
  2. beelden die cultureel/ maatschappelijk bepaald of opgelegd worden
  3. het bekende: iets ervaren dat afwijkt van dat wat je gewend bent te zien

Slide 7 - Tekstslide

15 min. - Filmtheorie: beeldvormen/ beeldbreken + introductie opdracht 'get to know me'

Vertel de leerlingen:

Bij een korte film is er minder tijd om het verhaal te vertellen. Daarom maken filmmakers vaak gebruik van de bestaande kennis van het publiek. Door gebruik te maken van de aannames van de kijker, hoeft de maker minder tijd te besteden aan het uitleggen van bepaalde situaties of het introduceren van de personages van de film. De filmmaker gaat er dan vaak van uit dat de kijker die informatie zelf invult.

De maker kan de kijker ook juist verrassen door met die aannames te spelen. Door cliché's en verwachtingen te doorbreken, kan de maker je op het verkeerde spoor zetten of uitdagen om je eigen overtuigingen te bevragen.

Context voor de opdracht:

Aannames ontstaan wanneer we conclusies trekken uit hoe iemand zich presenteert. Hoe iemand zich gedraagt of wat iemand aan heeft, geeft je direct een indruk van wat voor persoon iemand kan zijn.

Aannames zijn een natuurlijk onderdeel van ons leven. Het zijn zogenaamde '*short cuts*' die ons helpen de wereld om ons heen te begrijpen en om keuzes te maken. Aannames - en daardoor ook vooroordelen - zijn niet te vermijden.

Wel is het belangrijk om je bewust te zijn van je aannames en om deze te bevragen.

Differentiatie opdracht:

Verdieping rondom aannames en vooroordelen

Onderwerp 1:

Veel van onze ideeën worden beïnvloed door basisregels.

Soms zie je dezelfde thema's, personages, situaties, symbolen of plaatjes in veel verschillende verhalen, overal ter wereld en in alle tijden. Deze noemen we archetypen. Als het gaat om personages, zijn archetypen eigenlijk de 'standaard rollen' die je bijna altijd in films tegenkomt.

Vraag 1: Kun je bedenken welke soorten personages archetypen zijn?

Antwoord:

- de held
- de slechterik
- de sidekick / beste vriend
- de mentor/ wijze
- de (verboden) geliefden

Onderwerp 2:

Als je aannames ervoor zorgen anders naar anderen kijkt, dan hebben we het over *vooroordelen* of *bias*. Het betekent dat we vasthouden aan eigen ideeën of overtuigingen over iemand voordat je de persoon echt kent.

Hoe kun je bij jezelf vooroordelen tegengaan?

Voorbeeld antwoorden:

- door veel met anderen te praten en de ander te leren kennen
- door films te kijken over veel verschillende mensen en culturen
- door boeken te lezen over veel verschillende mensen en culturen
- door met een open blik naar de wereld te kijken
- door te weten dat iedereen aannames maakt en vooroordelen heeft

Slide 8 - Tekstslide

15 min. - creatieve opdracht

Vertel de leerlingen:

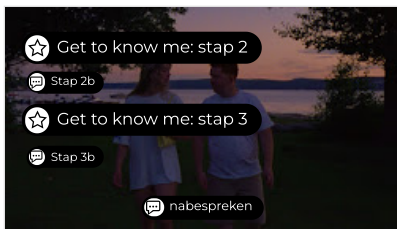
We gaan kijken welk beeld we van onszelf en van de ander hebben en wat hiervan waar is. Beantwoord de onderstaande 10 vragen naar waarheid. Doe dit in stilte en houd de antwoorden nog even voor jezelf.

Start opdracht:

Geef de leerlingen de tijd om hun 10 antwoorden op te schrijven en ga dan naar stap 2.

De stellingen/vragen zijn:

1. Ik ben een opgeruimd / slordig persoon
2. Ik ben liever een avond thuis / avondje uit
3. Ik voel me op mijn gemak / snel verlegen in een grote groep
4. Ik werk liever alleen / samen met anderen
5. Mijn favoriete muzieksoort is: ....
6. In mijn vrije tijd, ben ik het liefst bezig met: ....
7. Mijn favoriete filmgenre is: ....
8. Wat ik heel graag ooit nog eens wil doen is: ....
9. Ik ben goed in: ....
10. Je zou mijn karakter in 3 woorden kunnen omschrijven als: ....

Slide 9 - Tekstslide

15 min. - creatieve opdracht (vervolg)

Stap 2:

Laat de leerlingen nu tweetallen maken met iemand die ze goed kennen. Ze gaan nu de vragen invullen voor de persoon naast zich.

Geef de leerlingen een aantal minuten de tijd om het lijstje in te vullen en laat ze vervolgens hun antwoorden met elkaar delen.

Wat valt ze op? Was er veel goed? Of zien ze elkaar heel anders dan dat ze zichzelf zien?

Stap 3:

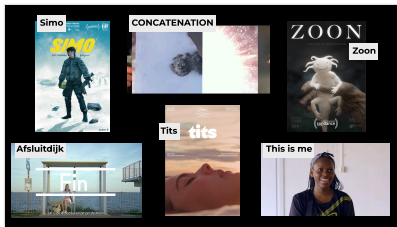
Herhaal stap 2, maar laat de leerlingen dit keer een koppel vormen met iemand die ze (nog) niet zo goed kennen.

Afronding:

Besteed de laatste 5 minuten om de opdracht klassikaal na te bespreken.

Voorbeeld vragen om mee na te bespreken:

- Hoe hebben jullie deze opdracht ervaren?
- Was het moeilijk om de vragenlijst voor een ander in te vullen? Waarom wel/ niet?
- Bij wie van de twee personen had je meer vragen goed? Waardoor denk je dat dat komt?
- Heb je iets nieuws geleerd over hoe een ander jou ziet?
- Heb je iets nieuws geleerd over een ander?

Slide 10 - Tekstslide 10 min. - voorbereiding filmprogramma

Vertel de leerlingen:

Binnenkort brengen jullie een bezoek aan IFFR. In de filmzaal gaan jullie 6 korte films bekijken. Ik zal kort vertellen waar de films over gaan:

Simo is een Canadese fictiefilm en gaat over de relatie en rivaliteit tussen Simo en zijn broer Emad. Wanneer Simo stiekem het gamingaccount van zijn broer overneemt, gaan de dingen niet zoals verwacht.

CONCATENATION is een experimentele film uit Italië. Beginnend met een man die op zijn lippen blaast, volgt een indrukwekkende compilatie van korte clips en vurige explosies. Een destructieve reeks met oneindige gevolgen.

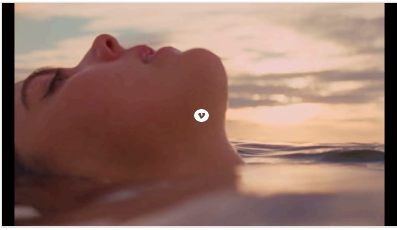
Zoon is een animatiefilm van de Duitse Jonatan Schwenk, waarin verschillende technieken samenkomen om het verhaal te vertellen van de ontmoeting tussen een groep krolse axolotls en vreemde tweebeenige bosbewoners.

Afsluitdijk is een korte informatieve film van Nederlandse bodem. In kleurrijke en gestileerde beelden krijg je in noodvaart van alles te horen over dit stukje Hollandse trots. Wist je dat de weg op de Afsluitdijk even breed is als een tennisveld?

This is me is een documentaire over de zestienjarige Allen Tumusiime. Allen komt uit een beklemmende situatie in Oeganda waarin ze niet zichzelf kon zijn. In Nederland leert ze om te gaan met haar verleden door middel van haar choreografie in de dans This is me.

In de filmzaal zal een moderator aanwezig zijn om na elke film met jullie in gesprek te gaan over wat je gezien of gehoord hebt.

Slide 11 - Tekstslide voorbereiden filmprogramma (vervolg)

Vertel de leerlingen:

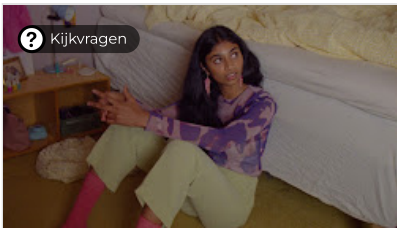
Ik ga jullie nu de trailer laten zien voor 1 van de korte films.

(Let op: Deze trailer is met Engelse ondertiteling. De film in de filmzaal is straks Nederlands ondertiteld.)

Houd daarbij de volgende kijkvragen in je hoofd:

- Waar denken jullie dat de film over gaat?
- Als je kijkt naar deze trailer, wat voor soort genre denk je dan dat bij deze film past? (bijvoorbeeld: drama, thriller, actiefilm, coming-of-age) Waarom?
- Hoe denk je dat deze film in het thema past?

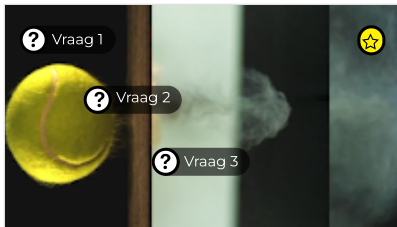
Bespreek bovenstaande vragen na op de volgende slide.

Slide 12 - Tekstslide voorbereiden filmprogramma (vervolg)

Nabespreken van de kijkvragen voor de trailer van *Tits*:

- Waar denken jullie dat de film over gaat?
Antwoord: Tits is een Noorse speelfilm waarin een groep tieners de dag doorbrengt op het strand. De eerste ontmoeting tussen Oscar en Iben lijkt niet veelbelovend. Als hun vrienden hen achterlaten, maakt een van hen een vriendelijk gebaar.
- Als je kijkt naar deze trailer, wat voor soort genre denk je dan dat bij deze film past? (bijvoorbeeld: drama, thriller, actiefilm, coming-of-age) Waarom?
- Hoe denk je dat deze film in het thema past?
Mogelijk antwoord: in de trailer wordt veel gesproken over anderen. Over hoe personages andere personages zien en over hoe die beelden soms niet kloppen.

Slide 13 - Tekstslide

5 min. - reflecteren en afsluiten

Vertel de leerlingen:

We hebben het vandaag gehad over het thema *Beeldbreken* en hoe je dat thema kunt interpreteren.

Ook hebben we onderzocht wat een korte film is en wat de voordelen (en nadelen) zijn voor een filmmaker om juist een korte film te maken.

We hebben het gehad over beeldvorming. Over hoe aannames soms handig kunnen zijn en soms voor een vertekend beeld kunnen zorgen. En over hoe een filmmaker gebruik kan maken van verwachtingen en vooroordelen.

Stel n.a.v. de bovenstaande leerdoelen de volgende vragen aan de leerlingen:

vraag 1: Wat neem je mee uit de les vandaag?

vraag 2: Wat was het meest interessant voor jou om te doen of leren in deze les?

vraag 3: Waar wil je graag meer over weten?

Tijdens het bekijken van het filmprogramma onderzoeken we verder hoe film kan spelen met verwachtingen, kan breken met tradities en kan spelen met de vorm, om een verhaal te vertellen.

Kijkvraag: Kijk daarom straks niet alleen naar de inhoud van de films, maar ook naar de vorm. Hoe is de film gemaakt? En hoe beïnvloedt dat hoe je de film ervaart?

Bespreek eventuele overige vragen van de leerlingen. Vraag hen wat ze hebben geleerd van deze les.

Slide 14 - Tekstslide

Dit is de laatste slide van de LessonUp voorafgaand aan het filmbezoek.

Je vindt de LessonUps voor na het filmbezoek op de website.

Veel plezier bij het kijken van de film(s)!